

L'estany de Sils: la porta de l'infern

En Pere Porter era una bona persona de Tordera que es dedicava a conrear els seus camps de blat. Dissortadament, quedà endeutat i va haver de demanar un crèdit que seria avalat per la seva família. El problema va venir quan, el 23 d'agost de 1608, se li presentaren uns oficials exigint-li que liquidés el deute. Si no ho feia li embargarien les propietats. El curiós del cas és que el deute ja estava cancel·lat, però no ho podia demostrar perquè el document no s'havia pogut trobar i el notari s'havia mort. Els oficials li donaren uns dies de marge. Com que tenia una sèrie de persones de Maçanet de la Selva que li devien diners, l'endemà els va anar a veure per reclamar-los-els.

Quan li faltava poc per ser-hi es trobà pel camí un jove ben plantat damunt d'un cavall. El jove el saludà de forma molt amistosa i li preguntà si el podia ajudar, al mateix temps que el convidava a pujar a l'altre cavall que tenia, per així anar més descansat. En Pere Porter s'hi va sincerar i li va explicar el que li passava. Entre tantes xerrameques el camí es va fer curt, i arribaren sense adonar-se'n a l'estany de Sils. Allà, el jove galant li prometé que faria tot el possible per parlar amb el notari i que li diria on havia posat l'acta de cancel·lació del deute. El més sorprenent, però, va ser quan li va revelar que era el Diable. Llavors digué a en Pere que s'agafés bé al cavall i ambdós, galopant a tota velocitat, se submergiren per l'estany fins que entraren per la boca d'una cova. Arribaren a una gran planura on tot era foc, ple de dimonis i de multitud de gent que patia grans turments. Allà, en

Foto : Marina Rísquez

Pere Porter va poder saludar moltes persones que coneixia i que li explicaven el mal que havien fet. Al final trobaren el notari, que es veié obligat a confessar davant la insistència del diable. L'escriptura que buscava era a la casa que el notari tenia a Hostalric, amagada rere una rajola.

Satisfet, en Pere demanà al diable sortir d'aquell infern, però aquest li va contestar que aquella era la seva feina, enganyar la gent per fer-la anar a viure als inferns. Enfadat, en Pere començà a cridar el nom de Jesús i Maria, i de cop i volta se li aparegué un home vestit de pelegrí. Li donà un bastó perquè li servís de guia en l'obscuritat i tots dos marxaren corrents sense que els dimonis i el diable els poguessin seguir.

Al cap d'una estona, aquell providencial home desaparegué, i en Pere Porter veié que el camí que seguia pujava de mica en mica fins que el va dur de retorn a la superfície. La llegenda assegura que no va sortir a Sils, sinó a Sagunt (València). Es dirigí el més ràpid possible a Hostalric a la casa del notari a buscar l'acta i, un cop

arribat a Tordera, va visitar les autoritats que el volien embargar, que es veieren obligades a demanar-li disculpes.

Cal dir que Pere Porter va existir realment. Fou regidor de l'Ajuntament de Tordera i es calcula que va morir després del 1636. La narració, en la seva primera part, és verídica, ambientada en l'obra anònima *El viatge a l'infern d'en Pere Porter*, una denúncia real amb noms, cognoms i càrrecs ben precisos d'aquells que cometien malifetes, injustícies i crims emparats en el poder, especialment el judicial. El notari que li va fer la mala jugada, per exemple, es deia Gelmar Bonsoms...

Si voleu saber més sobre en Pere Porter es recomana l'obra crítica i erudita de Josep M. Pons i Guri *Viatge a l'Infern d'en Pere Porter. Entre la realitat i la ficció* (Curial Edicions Catalanes, 1999).

Cal no confondre «Pere Porter» amb «Pere Botero». Són dos personatges diferents. «Pere Botero», vàlid també en la seves variants castellanques «Pedro Botero», «Pedro Gotero» o «Pedro Bote-llo», és una forma eufemística de «diable». En Pedro Botero ja surt mencionat l'any 1612 en l'obra *La Santa Juana*, de Tirso de Molina. Per altra banda, en el diccionari etimològic *Tesoro de la lengua castellana o española* (1611) es llegeix en una de les accepcions de «caldera»: «*Caldera de Pedro Bote-llo se toma por el infierno; fundase en algún particular que yo no alcanzo; sospecho debía ser algún tintorero caudaloso que hizo cualquier caldera capacísima*».